

Fórum:Testy/Reliabilita a validita testu

Dobrý didaktický test by měl měřit co nejpřesněji a měl by měřit to, co chceme, aby měřil. Tyto vlastnosti jsou popsány konceptem reliability a validity.

Reliabilita neboli **spolehlivost** vypovídá o tom, nakolik je výsledek testu ovlivněn náhodnou chybou – třeba tím, že student na část otázek nezná odpověď a pouze „tipuje“. Jinými slovy, reliabilita říká, do jaké míry by se shodla dvě nezávislá testování téhož studenta.

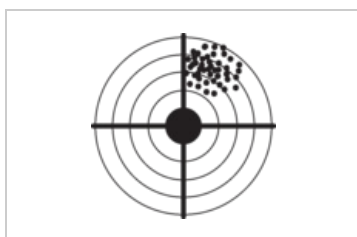
Validita neboli **správnost** popisuje, do jaké míry test měří tu vlastnost (znalost), kterou chceme, aby ve skutečnosti měřil. Ptáme se tedy, zda test skutečně zkouší učivo konkrétního předmětu, a ne něco úplně jiného: například znalosti získané jinde, schopnost porozumět složitě formulovaným větným konstruktům nebo schopnost odhadnout, co měl na mysli autor testu složeného z mnoha nejednoznačných otázek.

Reliabilita je nutným předpokladem validity, z reliability ale validita přímo neplyne. Tyto dva koncepty a vztah mezi nimi lze dobře ilustrovat na příkladu střílení na terč.

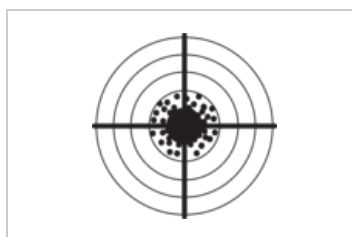
Ilustrace pojmů reliability a validity na příkladu střílení na terč

Obr. 8.3a Nízká **reliabilita**, tudíž nízká **validita**

Obr. 8.3b Vysoká **reliabilita** a nízká **validita**

Obr. 8.3c Vysoká **reliabilita** i **validita**

Reliabilita vypovídá o tom, nakolik jsou střely rozptýlené. Validita pak vypovídá o tom, jak často střely trefují cíl. Padají-li výstřely příliš daleko od sebe, spolehlivost (reliabilita) střelce je malá. Nelze pak mluvit ani o validitě, jsou-li totiž výstřely příliš rozptýlené, cíl trefí málokdy.

Dopadají-li střely blízko sebe, lze mluvit o vysoké spolehlivosti střelce (podobně didaktický test vnímáme jako spolehlivý, pokud bychom při nezávislých administracích daného testu opakovaně naměřili u stejného studenta stejné hodnoty). To nám však ještě nezaručuje, že střelec trefuje správně cíl, může totiž spolehlivě trefovat zcela jiné místo (stejně jako didaktický test může zcela přesně měřit jinou vlastnost, než kterou chceme měřit).

Spolehlivost je tedy nutným předpokladem validity, není ale předpokladem jediným. Přesný střelec musí spolehlivě trefovat střed terče. Právě tak validní didaktický test musí spolehlivě měřit tu znalost, kterou chceme, aby měřil.